

Differentiation af sammensat funktion i det lineære tilfælde, med brug af tretrinsreglen

Sætning 24: Differentiation af den sammensatte funktion $s(x) = f(a \cdot x + b)$

Antag, at funktionen f er differentiabel i tallet $y_0 = a \cdot x_0 + b$, med differentialkvotienten $f'(y_0)$.

Funktionen $s(x) = f(a \cdot x + b)$ er da differentiabel i x_0 , med differentialkvotienten:

$$s'(x_0) = f'(a \cdot x_0 + b) \cdot a$$

Hvis f er overalt differentiabel, så er også h overalt differentiabel, og der gælder:

$$s'(x) = f'(a \cdot x + b) \cdot a$$

Bevis

Vi opskriver forudsætningerne for beviset, nemlig at f er differentiabel i y_0 med differentialkvotient $f'(y_0)$:

$$\frac{f(y_0 + h) - f(y_0)}{h} \rightarrow f'(y_0) \text{ når } h \rightarrow 0 \quad (*)$$

Vi anvender anden version af tretrinsreglen.

1. Opskriv sekanthældningen:

$$\frac{s(x_0 + h) - s(x_0)}{h} = \frac{f(a \cdot (x_0 + h) + b) - f(a \cdot x_0 + b)}{h}$$

2. Omskriv sekanthældningen:

$$\frac{f(a \cdot (x_0 + h) + b) - f(a \cdot x_0 + b)}{h} =$$

$$\frac{f(a \cdot x_0 + a \cdot h + b) - f(a \cdot x_0 + b)}{h} =$$

gang a ind i parenteser

$$\frac{f(a \cdot x_0 + b + a \cdot h) - f(a \cdot x_0 + b)}{h} =$$

roter rundt

$$\frac{f(y_0 + a \cdot h) - f(y_0)}{h} =$$

Kald $a \cdot x_0 + b$ for y_0

$$\frac{f(y_0 + a \cdot h) - f(y_0)}{a \cdot h} \cdot a$$

Forlæng med a

Dette ligner udtrykket, vi skrev op i begyndelsen af beviset. Forskellen er først og fremmest, at tilvæksten her hedder $a \cdot h$. Hvis vi kalder $a \cdot h$ for k , og sætter dette ind får vi:

$$\frac{f(y_0 + k) - f(y_0)}{k} \cdot a \quad (**)$$

3. Lad $h \rightarrow 0$ og se, hvad der sker.

Når $h \rightarrow 0$ vil også $k = a \cdot h \rightarrow 0$.

I følge forudsætningen (*) har vi:

$$\frac{f(y_0 + k) - f(y_0)}{k} \rightarrow f'(y_0) \text{ når } k \rightarrow 0$$

Men dette vil så også ske, når $h \rightarrow 0$.

Ser vi nu på det omskrevne udtryk for sekanthældningen i (**), må der derfor gælde, at:

$$\frac{s(x_0+h)-s(x_0)}{h} = \frac{f(y_0+k)-f(y_0)}{k} \cdot a \rightarrow f'(y_0) \cdot a \text{ når } h \rightarrow 0$$

Indsætter vi nu $y_0 = a \cdot x_0 + b$ får vi

$$\frac{s(x_0+h)-s(x_0)}{h} \rightarrow f'(a \cdot x_0 + b) \cdot a \text{ når } h \rightarrow 0$$

og dermed konklusion:

$s(x)$ er differentiabel i x_0 med differentialkvotienten $s'(x_0) = f'(a \cdot x_0 + b) \cdot a$.